

Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Yönetmelik Görüşleri

Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları (Ek-1)'nin "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik" Kapsamındaki Kişilere Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Fiyatlandırma Usul Ve Esasları' başlığı altında Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi'nde (Ek-2A) yer alan fiyatlar taban fiyat olarak belirlenmiş olup, daha önce kurumlara bu fiyatların 3 katına kadar artış yapma yetkisi verilirken 19.12.2019 tarihli ve 2073 sayılı Makam Oluru ile 3 kat limiti kaldırılmış, fiyatların; kişi, işlem veya liste bazlı olarak, tavan katsayılarının Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi önerileri ile Rektörlük/Dekanlıklarca belirlenebileceği, belirlenen fiyatların sağlık hizmet sunucularınca duyurulmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Bu değişiklik sonrasında üniversite hastaneleri, taban fiyat olarak belirlenmiş olan Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi'nde (Ek-2A) yer alan fiyatlar üzerinde yukarıdaki madde uyarınca uygun gördüğü oranda artış yapabilecektir. Bu artışın işlem veya liste bazlı olarak belirlenebilmesi ise rekabeti artırabilecek ve devlet üniversite hastanelerine hareket serbestisi sağlayabilecektir. Bu listelerin uygun platformlarda duyurulması da kurumların kendi fiyatlarını başka kurumlarla karşılaştırmasına fırsat verecek ve böylece piyasa koşullarının sağlıklı bir şekilde oluşmasını sağlayacaktır.

Ancak fiyatların "kişi bazlı" belirlenebileceği ilkesi yeterince açık değildir. Kişi bazlı fiyat belirlenmesindeki amacın, kurumlara fiyatları belirlerken, sunulacak sağlık hizmetinin maliyetinde önemli bir faktör olan altta yatan ek sorunları bulunan ve bulunmayan hastalar arasında ayırım yapabilme şansını vermek olduğu düşünülmüştür. Böylece kurumlar altta yatan ek sorunları olan bir hasta söz konusu olduğunda aynı hizmet için daha yüksek bir fiyat belirleyebileceklerdir. Bu amacı daha açık ifade etmek üzere "kişi" kelimesi yerine ilgili maddeye "hastalık şiddeti ve ek hastalık ve/veya sağlık sorunlarının varlığına göre" ya da "kişisel sağlık durumuna göre" ifadesi eklenerek maddenin "*Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi Ek-2A'da yer alan fiyatların TAVAN katsayıları Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi önerileri ile Rektörlük/Dekanlıklarca hastalık şiddeti ve ek hastalık ve/veya sağlık sorunlarının varlığına göre, işlem veya liste bazlı olarak belirlenir ve sağlık hizmet sunucularınca duyurulması zorunludur*" şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır. Gerekirse, gelişmişlikte geri kalmış Afrika Ülkeleri, Balkan Ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri ve Türk soyu bağı bulunan kişiler ve diğer ülke vatandaşlarına farklı fiyat tavan katsayısı belirlenebilir.

Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları (Ek-1)'in "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Kişilere Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Fiyatlandırma Usul Ve Esasları" başlığı "g maddesinde": "Kamu üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastaneleri (devlet üniversite hastaneleri, sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, dış hekimliği fakülteleri) ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurum ve kuruluşları, sağlık turizmine özel paket fiyatlar düzenleyebilirler. Bu paketlerin içeriğinde, Seyahat (geliş-gidiş uçak bileti), konaklama, rehberlik, şehir turu, ve Fiyat listesinde yer alan işlemlerin fiyatları yer alacak şekilde düzenleyebilirler" denilmektedir. Bu maddeyle, sağlık hizmeti için Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi Ek-2A belirlenmiş paket hizmetlere otelcilik, lojistik vb. sağlık hizmeti dışındaki hizmetlerin eklenmesi ile yeni paketler oluşturulabileceği hükme bağlanmıştır. Bu uygulama pratikte faydalı olacaktır. Ancak Sağlık Turizmi faaliyetlerinin özellikle kamu kurumlarınca daha organize ve rekabetçi bir şekilde yürütülebilmesi ve fiyatların tedavi için kurum arayışında olan hastalar açısından daha açık ve öngörülebilir olması için kamu üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastaneleri (devlet üniversite hastaneleri, sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, dış hekimliği fakülteleri) ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarına istedikleri hizmet, ilaç ve tıbbi malzemeyi içerebilen daha geniş paketler oluşturma ve bunun fiyatını duyurma olanağı verilmelidir.

Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları (Ek-1)'in "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Kişilere Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Fiyatlandırma Usul Ve Esasları" başlığı "e maddesinde": "Kamu üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastaneleri (devlet üniversite hastaneleri, sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, dış hekimliği fakülteleri)ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurum ve kuruluşları, bu genelge kapsamındaki uluslararası hastalar için sunmuş oldukları sağlık hizmetlerini kendi vatandaşlarımızı mağdur etmeyecek şekilde öncelikle bu hizmetleri mesai dışı saatlerde sunmaya yönelik düzenleme yapacaklardır. Ancak mesai içi hizmet sunumuyla ilgili kapasitelerinin uygun olması halinde mesai saatlerinde de bu hizmetleri verebilirler" denilmektedir. "g maddesinde" tanımlanan paket oluşturabilme yetkisine istinaden paketlerin içeriğine Öğretim Üyeleri tarafından mesai saatleri dışında gerçekleştirilen sağlık hizmetleri ücretleri de tanımlanabilmelidir.

Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi'nde (Ek-2A) yer alan (19.12.2019 tarihli ve 2073 sayılı Makam Oluru ile taban fiyat olarak belirlenen) fiyatlar uluslararası rekabet açısından değerlendirildiğinde; ülkemizin Uluslararası Sağlık Turizminde güçlü olduğu ve tercih edildiği solid organ nakli ve kemik iliği/kök hücre nakli başlıkları için belirlenmiş olan taban fiyatların artırılmasının, gerek kurumlarımız ve ülke ekonomisine getireceği avantaj gerekse ülke içinde kurumlar arasında haksız rekabetin önlenmesi açısından faydalı olacağı düşünülmüştür.

13 Temmuz 2017 Tarihinde yayımlanan Uluslararası sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmeliğin Uluslararası Sağlık Turizmi Birimi Başlıklı 6 ncı maddenin 4 üncü fıkrasının (a) bendinde Uluslararası Sağlık Turizmi Birimi'nde çalışan en az iki kişinin yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavından en az 65 puan almış olmak zorunluluğunun kurumların inisiyatifine bırakılarak esnetilmesi uygun olacaktır. Yabancı dil ile iletişim kuracak personel bulunmasına rağmen sınavdan yeterli puan alamamış veya hiç girmemiş olma durumları dikkate alındığında uygulamada zorluklar yaşanabilecektir. Ayrıca, "Tercümanlık Hizmet Alım Protokolü" ibrazı şeklinde düzenleme de yapılması uygun olacaktır.

Yönetmelik EK-1'de yer alan "uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi yetkinlik kriterleri"nin 1 inci maddesi "Sağlık tesisi başvuru tarihinden/denetimden önce yapılan son sağlık kalite standartları değerlendirmesinden asgari 85 puan almış olmalıdır." maddesinde belirtilen değerlendirme puanının başlangıçta 80 olarak belirlenmesi de uygun olacaktır.

Kamu Sağlık Hizmetleri fiyat Tarifesinin 16. Diğer Hususlar (c)'de geçen "Kamu üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastanelerinde... yüzde 60'ına (altmış) kadar, bir defada net asgari ücretin iki katını geçmemek üzere öğretim üyesi farkı tahsil edilebilir..." hükmünün "Muayene dışındaki diğer hizmetlerden alınan oranın yüzde 200'e kadar; bir defada brüt asgari ücretin 3 katını geçmemek üzere öğretim üyesi farkı tahsil edilebilir" şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır.

Makam oluru ile fiyat belirlemede üst sınır kaldırılmış olduğu için, kurumlar kendileri uygun gördükleri fiyatları serbestçe belirleyebileceklerdir. Bu nedenle organ ve doku nakil işlemleri dışında, fiyatlarda başka bir düzenleme yapılmasına şimdilik gerek olmadığına kanaat getirilmiştir. Ek-2A'da yer alan taban fiyatların orta-uzun vadede, rekabetin yanı sıra gelişen sağlık teknolojilerine ve ortaya çıkan yeni tanı ve tedavi yöntemlerine uygun olarak güncellenmesi işinin, sağlık hizmetine katılan paydaşlar ve sivil toplum kuruluşlarından (UHBD, OHSAD vb) oluşan bir komisyonca gerçekleştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan, Sosyal Güvenlik Kurumunun, Sağlık Uygulama Tebliğinde (11 Ocak 2020 Tarihli ve 31005 Sayılı Resmi Gazete) yaptığı değişiklikle 9.1 BİYOKİMYA LABORATUVAR İŞLEMLERİ başlığı eklenmiş, SUT kodları değişmiş (L ile başlayan yeni kodlar oluşturulmuş) ve var olan tetkiklerin kullanımında aşağıdaki değişiklikleri de içeren güncellemeler yapılmıştır. Bu durum SUT hastaları ile Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde kapsamındaki hastaların kayıtları (sonuç ve faturalandırma) açısından farklılık oluşmasına neden olmuştur. HBYS ve LBYS sistemlerinde hasta bazlı farklı uygulamalara neden olmamak için Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde de benzer değişikliklerin yapılması uygun olacaktır.

Saygılarımızla, 15 Şubat 2020

Yönetim Kurulu Adına
Prof. Dr. S. Haluk ÖZSARI
Üniversite Hastaneleri Birliği Derneği Genel Sekreteri